

بیانیه

عبدالفتاح سکندری - رئیس شورای افغان های مقیم د نمارک
در مجلس یاد بود از داکتر محمد اکرم عثمان - شهر ستکلم
چهارم نوامبر 2016

دوستان عزیز . مایه افتخار و خشنودی من است که فرصت می یابم در این محفل با شکوه که به خاطر یاد بود از شخصیت و کارکرد ه گی های یکی از شناخته ترین فرهنگیان کشور - جناب داکتر اکرم عثمان دایر شده اشتراک نمایم .

اکرم عثمان از جمله سر بر آورده گان فرهنگی کشور در بیشتر از نیم قرن اخیر است. او در در زوایای گونه گونی چون داستان نویسی ، تاریخ و پژوهش های اجتماعی قلم زده و به کار پرداخته است.

از همان آغاز نویسند ه گی و انتشار " وقتی گل ها نی می کند " (انجمن نویسندگان 1364) - خوانندگان ، خود را با نویسنده جوان ، نو آور و موفقی روبرو دیدند . " درز دیوار " (بیهقی - 1366) و قحط سالی (کلپ قلم - 1382) جای او را در نویسند ه گی تثبیت کرد.

با انتشار " مرد ها ره قول است " (انجمن نویسندگان افغانستان - 1367) ما با یک سبک تازه در نویسند ه گی معاصر کشور روبرو می شویم . شخصیت های این داستان ، از میان عامه مردم ، که اعتقادات و روابط اجتماعی و حتی عشق و دین و آیین شان نیز عامیانه ، زیبا، پاک و بی آرایش است انتخاب شده . فلمی که از روی این داستان به روی پرده آمد و از شاهکار های سینمای وطن در آن روز ها به حساب می آید ، فرهنگ عامیانه کابل را آینه وار متجلی ساخت . "مرد ها ره قول اس" از یک داستان به یک سبک داستان نویسی ارتقا یافت که بعد ها شماری از نویسندگان جوان در این راه قلم زدند . این داستان که به چندین زبان ترجمه و نشر شده ، در شناساندن فرهنگ محلی کابل ، قابل یاد آوری است.

عثمان در داستان کوتاه به شهرت رسید، ولی در بازپسین مرحله از کار نویسند ه گی ، به اثبات رسانید که او میتواند در سبک دیگر نویسند ه گی هم ، یعنی داستان دراز (بلند) همان سطح را حفظ کند . « کوچه ما " (1388- چاپ تهران) این مهارت استادانه را به شکل دیگری که در کار های او سابقه ندارد سجل می کند. کوچه ما روایت نامه هزاران همشهری کابل است که در زیر چتر نحس جنگ ، امان میخواهند و اما جنگ گریبان شان را رها نمی کند . کوچه ما که با عشق و ساده گی راحت و آرام ، در محله کوچکی آغاز می شود، آتش و خونریزی را که اکنون در دور ترین زوایای این شهر، رخنه کرده تمثیل می کند.

جایگاه اکرم عثمان نه تنها در نویسنده گی شایسته است ، بلکه او در پژوهش های تاریخی و اجتماعی به خصوص به حیث مسؤل بخش تاریخ در اکادمی علوم افغانستان خدمات ارزنده انجام داده است . پژوهش های او در باره :

شیوه تولید آسیایی . نظریه فرماسیونی تاریخ (اکادمی علوم افغانستان - 1368) ، روابط دیپلماسی افغانستان و شوروی (پایان نامه دوره دکترای حقوق - دانشگاه تهران 1351) ، (امریکا هفته نامه امید - امریکا - 1367) و چگونه گی تحول تاریخ در خاور زمین (هالند) ، هر یک در نوع خود بکر و برای جواب گفتن به پیچیده گی های تاریخ و مقدمه ای بر مسایل اجتماعی کشور از به درد بخور ترین پژوهش ها به شمار می رود.

اکرم عثمان وقتی در دایره نویسنده گی پا میگذارد که کشور آبستن یک جنبش فراگیر سیاسی است . عثمان بدون تردید و بدون وابسته گی به کدام سازمان سیاسی ، نه تنها از پهلوی این جریان بی تفاوت نمی گذرد، بلکه جبهه ترقی و عدالت را بر می گزیند، و برای تعمیم این مفاهیم با وسایل دست داشته ، که مهمترین آن قلم است ، مبارزه می کند. او در این راه خطر جان و سوؤ قصدی را که بز دلانه علیه او سازمان داده می شود ، شجاعانه پذیرا می گردد .

آنچه در پهلوی این همه کار کرده گی ها نه باید فراموش مان باشد ، صدای گیرا و منحصر به فرد او در گوینده گی شاعرانه (دکلما توری) است که نوازش گر گوشهای ما بوده . با این صدای ماندگار ما به دنیای پر از رمز و راز حافظ مهمان شدیم ، پند پذیر سعدی گردیدیم و با خیام به سرمستی و شادی نشستیم . این فن زیبایی گوینده گی هم - پس از اکرم عثمان گل کرد و از فیض او بود که جوانانی به این فن ظریف روی آوردند.

زندگی اکرم عثمان مشحون از کار خستگی ناپذیر و با هدف است . روح او شاد است که سعی و تلاش او در این جهت میتواند در جامعه فرهنگی و علمی کشور، حتی فرسنگ ها دورتر از زادگاهش در این جا تجلیل شود و ما امروز برای کار کرده گی های پر بارش سر تعظیم فرو آوریم

من از جانب شورای افغان های مقیم دنمارک وظیفه دارم تا پیام تکریم و بزرگداشت از این شخصیت گرامی را به خانواده عزیز ، به کلوپ قلم به جامعه فرهنگی کشور و به یکا یک از هواداران آثار و هنر او تقدیم نمایم .

از کلوپ قلم و دگر همکاران که با تلاش خسته گی نا پذیر در آراستن این محفل وزین و فراموش نشدنی مبادرت ورزیده اند، و از ما برای اشتراک دعوت نمودند ، سپاس گذار ا ستم .

تشکر